

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. :

100721

005(S/A)

(March, 2020)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

سوچنائون:-

- (1) هن سوالی پيپر ۾ پنج وياگ آهن.
- (2) سوال ۾ اندروني وڪلپ آهن.
- (3) ڪاٻي پاسي وارا انگ مارڪون ڏيکارين ٿا.
- (4) لکڻ جي قابليت پاشا شدي ۽ لکڻي جي اصليت کي اڳرائي ڏني ويندي.

وياگ A نظم آڌارت

[4]

هيٺين مقصد رکندڙ سوالن جا جواب جيئن پڇيل آهن تيئن لکو.

- (1) انسان ڪنهن کان سواءِ نت ڌڪا کائي ٿو؟
- (2) سڄي آمد ڌڪ ڊوڙ چوڻي ڪئي وڃي؟
- (3) پاڻ مرادو ڪير کلن ٿا؟
- (4) تن کي خوشي عطا ڪرڻ کي ڪهڙي ٿي؟

[4]

هيٺين سوالن جا هڪ جملي ۾ جواب ڏيو:

- (5) ڪهڙي ڪارڻ انسان آڙاهه ۾ ڪرندو آهي؟
- (6) راجا پاڻ سان ڪهڙا موتي آندا هئا؟
- (7) شاعر 'پرير پرڪاش' کي ڪهڙي ڳالهه ڏکي ٿي لڳي؟
- (8) ڪير فڪر وڌائي ٿو؟

[4]

■ هيٺين سوالن جا چئن پنجن جملن ۾ جواب لکو :

(9) ڪوي ناريءَ کي ڪهڙي صلاح ڏئي ٿو؟

(10) مچلي ڇا چوڻ چاهي ٿي ۽ ڇو؟

[8]

■ هيٺين سوالن جا وستار سان جواب ڏيو :

(11) شاعر قاضي قادن پنهنجن بيتن ۾ ڪهڙا ويچار پيش ڪيا آهن؟ پنهنجن لفظن ۾ لکو؟

(12) 'ماءُ ۽ پٽ' سانيت جو تاتيرج پنهنجن لفظن ۾ لکو

يا

(12) "مندربس ڪورٽ بغي مافي ورتي چور" هن ست ۾ شاعر ڇا ٿو چوڻ چاهي؟
کولي سمجهايو.

وياڳ B نثر آڌارت

[4]

■ هيٺين مقصد رکندڙ سوالن جا جواب جيئن پڇيل آهن تيئن لکو :

(13) "بئي تي ٽيڪا ٽپي نه ڪر متان توتي ٽيڪا ٽپي ٿئي" اهو ڪنهن چيو آهي؟

(14) رامچند بسترو ڇڏيو ته کيس بدن ۾ ايڏو ڇا محسوس ٿيو جو سئير پاتائين؟

(15) ڪائير جي پٺيان ڪنهن جي قطار پئي آئي؟

(16) جمنا پنهنجي پٽ جي چني ڪنهنڪي ڏيکارڻ لاءِ چيو؟

[4]

■ هيٺين سوالن جا جواب هڪ جملي ۾ لکو :

(17) ماڻڪ لال جو پٽ ڪٿي جدو جهڊ ڪري رهيو هو؟

(18) گوورڌن پارٽيءَ جو ستيح سان ڪڏهن واسطو جڙيو هو؟

(19) ديوان صاحب وڌيڪ تعليم حاصل ڇو نه ڪري سگهيو؟

(20) گجرات جي ڪهڙي هنڌن تي انيڪ قسمن جي پکين جا ٽولا ڏسڻ لاءِ ملندا آهن؟

[4] هينين سوالن جا جواب چئن پنجن جملن ۾ لکو: ■

(21) ديوان صاحب جا ڪهڙا دوست هئا؟ اهي سڀ بمبئيءَ ڇو ويا؟

(22) سوما ۽ رويءَ جي وري ملاقات ڪيئن ٿي؟

[8] هينين سوالن جا جواب وستار سان لکو: ■

(23) ”سار“ ڪهڙيءَ جو سرو ڪيتري قدر يوگيه آهي؟ سمجهايو.

(24) ”شيتل پايي“ ناول انش مان شيتل بابت توهان کي ڪهڙي ڄاڻ ملي ٿي؟ پنهنجن

لفظن ۾ لکو.

يا

(24) ديوان صاحب نوڪريءَ ۾ شامل ٿيندي پوءِ ڪيئن اڳتي وڌندو ويو؟

ويپاڳ (C) ڪتاب آڌارت وياڪرڻ

[2] هينين هم معنيٰ وارن لفظن کي آمهون سامهون جوڙي لکو: (ڪي به چار) ■

الف	ب
اڪر	دل
من	حرف
مورڪ	احمق
پاڻي	بدن
ڪايا	جل

(25)

(26)

(27)

(28)

(29)

[2] هيٺ ليڪ ڏنل لفظن جي جاءِ تي ضد لکي ۽ جملي جي معنيٰ نه بدلجي ان نموني ■

وري لکو: (ڪي به چار)

(30) هيءُ سياڻو ڇوڪر آهي.

(31) مان توکي سدائين ياد ڪندو آهيان.

(32) هن هرڪا يڪتي آزمائي.

(33) هر ڪا ڇيڙ مڪمل آهي .

(34) مون ڪي تولاءَ پيار آهي .

[2] ■ هيٺين لفظن جي ميٽر لاءِ هڪ لفظ لکو: (ڪي به چار)

(35) ٻن ندين جي وچ واري زمين .

(36) ڇهن آڱرين وارو .

(37) گڏ سفر ڪندڙ .

(38) پڪين جو ميٽر .

(39) ٻين جي مت تي هلڻ وارو .

[1] ■ هيٺين گامتو لفظن جا سنسڪاري لفظ لکو .

(40) ڪونٽرو

(41) سٽڻ

[1] ■ هيٺيان غلط لفظ سڌاري درست نموني لکو:

(42) باگ

(43) تاڪت

يا

(43) ڪلڪ

[3] ■ هيٺين سوالن جا جواب ڏنڪين ۾ ڏنل سوچنا موجب لکو: (ڪي به ڇهه)

(44) مان ٻار هون درجو پڙهندو آهيان (جملي مان صفت ڳولهي لکو)

(45) رامچند نه فقط نيڪ دل پر..... هو (خال ۾ ٺهڪندڙ صفت لکو)

(46) رام ٿي آهستي ڳالهائيندو آهي. (جملي مان نيات ڳولهي لکو)

(47) اتي ٿورا هندو ڪٽمب..... رهندا هئا. (خال ۾ نيات لکو)

- (48) هيءَ ڪاڏل ڪٽڪ آهي. (جملي مان ڪردنت ڳولهي لکو)
- (49) مونکي اڃا سبق پڙهڻو آهي. (ڪردنت جو قسم لکو)
- (50) روشنيءَ کي وڻندو آهي. (خال ۾ ٺهڪندڙ ڪردنت لکو)

[2] ■ هيٺين اصطلاحن جي معنيٰ 'ڏيئي جملي ۾ ڪم آڻيو:

(51) منهن لهي وڃڻ

(52) چوٽ جڏڻ

يا

(52) تاڪيد ڪرڻ

[3] ■ هيٺين جملن ۾ ڏنگين ۾ ڏنل سوچنا موجب لکو:

(53) منهنجو توهان کي آرزو آهي. (پاشا سڌاري لکو)

(54) اميد ته توهان چاڪ هوندا. (جملي ۾ پاشا صحيح ڪريو)

(55) آهي امتحان منهنجو سڀاڻي (جملن جو سلسلو ٺاهي لکو)

يا

(55) پڪڙيا سي ويا جن خون ڪيو

[2] ■ هيٺين مرڪب جملن کي مفرد جملن ۾ بدلائي لکو: (ڪي به به)

(56) محنت ڪرڻ ته ناپاس ٿيندين.

(57) ڊاڪو شاهوڪارن کي فريندو هو پر غريبن کي مدد ڪندو هو.

(58) هو بدنصيب هو. تنهنڪري هن جو خترناڪ حادثو ٿيو.

[2] ■ هيٺين مفرد جملن کي مرڪب جملن ۾ بدلائي وري لکو: (ڪي به به)

(59) گاڏي پڪڙڻ لاءِ توکي جلد وڃڻ گهرجي.

(60) بوڏو پوڻ سبب فصل ناس ٿيو.

(61) دوا وٺڻ سان هن کي هڪدم آرام آيو.

وياڳ D شناخت

هيٺ ڏنل نظم پڙهي ان هيٺا ڏنل سوالن جا جواب لکو:

[5]

”چئن گهڙين جي زندگي، هرڪو هت مهمان
تون پڻ جل جو بدبدو، چاتي ٿي ايمان
غيرت جنهنڪي ناهه پنهنجي ننگ ۽ نانوجي
ڍورن جهڙو آهي، سو مرد گوبا جهنگلي.
اڪيون سي ٿي ڌار، جن سان پسين پرينءَ کي
بي ڏي کين نهار گهڙو بسارا سپرين.
ڪنهن قدوري ڪافيا کي کين پڙهيوم
سو پاڙو ٿي ڪو ٻيو جتان پرين مليو.

سوال

- (62) ايمان چو نه ڪرڻ گهرجي؟
(63) جنهن کي غيرت ناهه اهو ڪنهن سمان آهي؟
(64) ڪهڙيون اڪيون ڌارڻ ڪرڻ گهرجن؟
(65) ڪويءَ کي پرين ڪيئن مليو؟
(66) نظم کي ٺهڪندڙ سر وڌيو؟

[5]

هيٺ ڏنل نثر جو ٽڪر پڙهي انجي هيٺان ڏنل سوالن جا جواب لکو:

ماتا جي شيوا انسان جو مکيه فرض آهي. جيڪل جي شيوا عام جي شيوا جي مقابلي ۾ وڌيڪ اتم آهي ۽ قل به اوڏو ٿي اٿس. اتم جي آسيس عام شيوا کان گهڻي اثرائتي آهي ۽ قسمت جو دروازو کولي ٿي. جڏهن ماتا جي پريم ڀري هريه مان آسيس نڪري ٿي تڏهن ان جو اثر رام ٻاڻ جهڙو اٿس ٿي ٿو. ماتا جي آسيس ڪڏهن به خالي نٿي وڃي اهو انسان سخت احسان فراموش ٿيندو ۽ فرض ادائيءَ کان ڪريل هوندو جو ماءُ پيءُ اڳيان جهڪي نٿو هلي. درحقيقت بهشت ماءُ جي پيرن

هيٺيان آهي. جيڪڏهن ڪنهن کي ڳولھڻ آچي. ماتا جي ٿڃ امرت جو چشمو آهي، جو زندگي بخشي ٿو. ماتا جي هنج هندورو بڻجي نند ۽ آرام ڏئي ٿو. جيڪو اولاد ماتا جي ممتا کي نوڪر هڻي ٿو، سو سڌو نرڪ ۾ وڃي ٿو.

سوال

- (67) امڙ جي آسيس عام جي شيوا کان گهڻي اثر اٿي ڇو آهي؟
 (68) ڪهڙو انسان سخت احسان فراموش ٿيندو؟
 (69) ڪنهن جو اثر رام پاڻ جهڙو اڻگس آهي؟
 (70) بهشت ڪٿي آهي؟
 (71) تڪر کي ٺهڪندڙ سر ڏيو؟

[5] هيٺ ڏنل نثر جو تڪر پڙهي اٽڪل ٽئين حسي جيترو اختصار لکي ٺهڪندڙ سر لکو.

(72) وڻ ۽ پٺي جي پلي ڪاٿر چانو ڏيندا آهن ۽ پاڻ اُس ۾ بيٺا رهندا آهن ۽ ساڙيندڙ گرمي سهندا آهن. نيڪ انسان جي هلت به وڻ وانگر آهي. هن ناسونت سربر مان ڪهڙو فائدو جيڪڏهن ان مان منس جاتيءَ لاءِ لاپ نٿو ورتو وڃي؟ صندل کي جيترو گهڻو اوتري وڌيڪ سرهاڻ ڏيندو. ڪمند جي ڳڙيءَ جا جيترا وڌيڪ چوتا لاهبا ۽ انکي ٽڪرا ٽڪرا ڪبو اوتري وڌيڪ رس ڏيندو. اهي انسان جيڪي نيڪ ۽ پلا آهن، سي ساهه ڇڏڻ تائين پنهنجا گڻ نٿا پلائين. انهن لاءِ ڪهڙو فرق جيڪڏهن، هن گهڙيءَ مرن يا ڊگهي مدت کان پوءِ؟ ڇا به ٿي پوي پر جيڪي صحيح مارگ تي هلن ٿا سي ڪڏهن به ٻئي رستي ڏانهن رخ نٿا رکن. ان ماڻهوءَ جو جيون بيڪار آهي، جيڪو ٻين لاءِ نٿو جيئي اهو ڪانون ڪتن جي جيون گذارڻ سمان آهي. جيڪي شخص ٻين صدي حياتي ڏين ٿا سي پڪ ٿي پڪ پرمانند جي سنسار ۾ واسو ڪن ٿا.

[5] هيٺئين فقري جي جملن جو سلسلو زمان انوسار ٺهڪائي لکو:

(73) طوطي جي چهنب ڳاڙهي ۽ وريل هوندي آهي. طوطو عام طرح سائي رنگ جو هوندو آهي. پر ٻين ملڪن ۾ ٻين رنگن جو به هوندو آهي. هو سرڪس ۾ به ڪم

ڪندو آهي. طوطو دنيا جي ڪيترن ملڪن ۾ لپندو آهي. هنجي گچيءَ جي چوڌاري لعل پتي هوندي آهي. ماڻهو انکي ڳالهائڻ سيکاريندا آهن. طوطو هڪ سهڻو ۽ وڻندڙ پکي آهي. ماڻهو هن کي ڏيکاءَ لاءِ پاليندا آهن. هن جي لات مني ۽ وڻندڙ هوندي آهي.

وياڳ E لکڻ جي قابليت

[5] (74) توهانجي پاڙي ۾ پوري صفائي ڪانه ٿي ٿئي ان لاءِ پنهنجي شهر جي هيلٿ آفيسر کي درخواست ڪريو.

[5] ■ هيٺ ڏنل چوڻين مان ڪنهن به هڪ جي اُڀتار ڪريو:
(75) ڏک سڪن جي سونهن گهوريا سڪ ڏکن ري.

يا

(75) نيڪي ڪر درياھ ۾ لوڙھ.

يا

(75) توهانجي اسڪول ۾ ملهائيل "شڪشڪ ڏينهن" جو احوال اٽڪل 100 لفظن ۾ لکو.

[10] ■ ڪنهن به هڪ و شيه تي اٽڪل 250 لفظن ۾ مضمون لکو:
(76) پردوشڻ.

يا

(76) سوالي پيپر جي آتم ڪٿا.

يا

(76) جيءَ خوش ته جهان خوش.

